

העקרון החשוב ביותר בחינוך המשותף הוא, הערכת הילד כשלעצמו, זכותו של הילד או הנער לחיות חייו הוא, ואין כופים עליו את רצונו הר כגיגית. ומוזר הוא לראות איך שעקרון זה בסל ומבוטל בגיל הצבא ולאחריו. מתח בין הדורות אינו רק מנת חלקנו, זו תופעה נצחית בכל הזמנים ובכל החברות והיא אות לתמורות ולדינמיות של החיים בכלל. אך עבורנו יש בה ממשנה החשיבות. הקיבוץ אינו בית רגיל. בין השאר אין המבוגרים רודים בצעירים והמזדקנים אינם נתונים לחסדם של הצעירים. אם כן ראשית כל הערכה הדדית וסבלנות.

היו ימים נכון, אך אף ימינו וימיהם הם ימים, אל לנו למדוד ולהשוות את האז עם היום למען טפיחה עצמית ופגיעה בזולת. אך יאמר מיד, יש ויש מקום לסיקורי אותם הימים, לשם הקניית ערכים שחשיבותם רבה גם בימינו, למען ערכם ההסטורי הרב. ובמקרה זה אף השחצנות והחוצפה שהננו עדים לה פה ושם חלופ חלופ ויהיו מניעה האישיים והפסיכולוגיים אשר יהיו.

כאמור צריך לשתפם אך כיצד? נדמה לי שאין מקום להכניסם באפן מידי לעבי הקורה של מסכת חיינו. בעיות הענפים, המוסדות, הועדות והחברה הם בימינו בהרבה יותר מורכבים ומסובכים מאשר לפני עשרים שנה, ודרושה הכנה, לימוד ונסיון רב בכדי לדעת לעמוד בהם, וזאת יש לומר בפה מלא לאלה שאצה להם הדרך בשתי הקצוות. אך הזמן שיהיה דרוש לשתופם המלא לא ימדד בעשרת שנים, הם אף לא יעברו את כל אותם השלבים בהם עברו ועמדו הראשונים, אפילו אם רק למען קצור הדרך. לא תמיד האוטודידקטיקה תהיה השיטה היחידה אם כי היא תשאר גם להבא כשיטה מרכזית. לימוד תוך עבודה. זו תהיה בעיה כאובה, אך מטבע הדברים הוא שלעתים גורל הדורות הבאים שפיר משל הקודמים. נצטרך להעלותה לדיון בפני הצבור כולו.

"עלינו לדעת אנו שייכים לאיזור השפע על כל המתלחה בשטחי תרבות, ערכים ומאויים. השפעתם על הדור היא במידה רבה ניכרת יותר מאשר עלינו אך רק המידה היא המבדילה אותנו מהם. ואתה רק מחייך בטוב לב לאותה ההכרזה החוזרת ונשנית. אני חזרתי הביתה ולא מעניין אותי הרבה חזון, אידיאולוגיה ופוליטיקה, טרזנות של ימינו. מחייך, כי יודע אתה שגם הבית הפרטי בחוץ אינו קיים בחלל ריק באפס זמן, ופי כמה וכמה הבית הקיבוצי שהוא כשלעצמו חזון ואידיאולוגיה. ושוב אין זו רק נחלת הצעירים בלבד, זו אפנה שמצאה לה מהלכים לא מעטים אף בתוכנו בדור המבוגרים. וכמו כל האגנות אף זו תעבור. אך עד אז לא צריך לשבת בחבוק ידיים, לא צריך לחלק פרסים בעד בורות והשתמטות.

ולסיום לא יספיק רק הרצון הטוב הקיים בשני הדורות, דרושה גם הכונה ותכנון תוך הקשבה הדדית למען להבטיח שילוב אופטימלי ולכך נתבעים הקבוצ ומוסדותיו והקבוץ על חבריו.

מוסר.

38 הילוח

כאשר באים לסקור את היחסים בין הקבוץ לבין נבטים, צריך לחטט מעט בהסטוריה. זה התחיל לפני שנים רבות עוד בחברת הנזער. יחסם של חברי הקבוץ לא היה אחיד, ושווה לכל - נפשו. היו חברים אשר לא האמינו בהשארת הילדים לא שתתלם מבחינה משקית. והיו חברים אשר בליבם הבהבה התקוה שיתכנן ונהיה חברי קבוץ... ואם לא יצליחו, לפחות תהיה זו תרומה לחסרי היכלת בארץ ולילד עצמו אשר יקבל מעט חינוך. הרוב קבע, כנראה ואנחנו חונכנו כאז.

בעיות היו, הבעיה העקרית שניקרה במוחינו היתה השאלה איך תתגבשה שתי החברות - נרקיס ונבטים לחברה אחת, בשובנו מהשרות. עם כל הקשור סביב... לחץ ההורים לטוב בניהם - היחס הבלתי הוגן, שעלול היה להוצר, ואולי גם מעט רגשי נחיתות? כזו היתה המחשבה מצד אחד, ולעומתם טענו האופטימיסטים כי: "כל אחד יעמוד בפני עצמו - הבניט יתנגדו לעזרה מצד הוריהם וירצו להיות עצמאיים, המשק לא יפלה לרעה וכו'...".

הוחלט בשיחת קיבוץ ערב גיוסנו לצבא - לקלוט ולעשות הכל בכדי ליצור חטיבה צעירה מנרקיס ונבטים...

היחס אלינו כחיילים, חברים לעתיד, היה טוב. דאגו לנו והרגשנו את הקיבוץ כביתנו. חזרנו הביתה, בקלטנו בענפים באופן רציני יותר מכפי שהיה לפני גיוסנו. היו גם "תקריות" שאפשר להזכירן "בסוגריים". סחיבת גיפ, או חילופי דברים חריפים בענפי השרותים למיניהם... במקומות העבודה...

קרה ושמענו לעיתים את המשפט: "תקבלו רק אחרי שתהיו חברים בקבוץ". זה הפריע ועירער אצל חברה לא מעטים את הרגשת הבית. היו מבינינו שקבלו את אותם המקרים "כפליטת פה" ושאין זה היחס של הכלל.

נבחרו "המטפלים הצעירים" והם עושים רבות בכדי למנוע תקריות מסוג זה.

כל חבר הנזקק לדבר מה פונה לוועדה והענין מוסדר דרכה. הוועדה פועלת. נשאלת השאלה: "האם זו הדרך".

עם התקבלותנו כחברים, עוד הח"ץ בראשית צעדיה והכל עוד ניתן להיעשות, נקוה ליצור חיים צעירים ותוססים יחדיו.

יהושע - נג' ט"מ
ניר

א"י"ם טפוליות לנב"א"ן

ברגע זה, שאתם מתקבלים כחברים, ניתנת לי הזדמנות אחרונה לדבר אליכם כגוף ולומר לכם מספר מלים, ומעכשיו כל אחד מכם יסלול את דרכו בחיים במסגרת יותר רחבה.

במשך ארבע שנים נפגשנו בחיי היום יום, בקשיים ובשמחות. אם אני מסכם לעצמי את התקופה הזאת, אני מגיע למסקנה, שזאת אחת התקופות החשובות עבורי מאז, שאני נמצא בארץ. יותר, מאשר למדתי, למדתי מכם. למדתי להכיר את ישראל השניה, למדתי להכיר את נסיון החייה, שרכשתם במשך השנים וקבלתי גם את הנסיון הראשון שלי בחינוך על חשבונכם.

אינני רוצה לסכם בדרך של מספרים: כך וכך נשארתי או כך וכך עזבתי. אם אני פוגש במישהו מ"נבטים" מחוץ לקיבוץ היחס שלי אליו הוא אותו היחס כמו אליכם, שנשארתם בקיבוץ. אינני חושב שרק הגרועים עזבו והטובים נשארו או להיפך. כל אחד בוחר לעצמו את דרכו בחיים ואת סגנונו. ועובדה זו אינה צריכה להשפיע על יחסים, שנקמו בין מחנך וחניכים במשך השנים.

זכיתם בזכות היסטורית חשובה והיא: שיצאתם לצבא במקביל לקבוצת הבנים ועובדה זו שנתה הרבה מאד מבחינת התנאים בהם טרם זכה כל גוף אחר, שהשלים את קיבוץ העוגן.

ישנם דברים שאתם צריכים לקבלם כעובדות חיים, שהם אנושיים מאד. אי אפשר לדרוש מאב או מאם שיהיה להם אותו יחס אובייקטיבי כלפי בנם או בתם כמו כלפי בער שנקלט והתבגר בקיבוץ. עובדה זו הרבה פעמים מרגיזה, אבל זאת תכונה אנושית שאי-אפשר להתעלם ממנה ורק יחידי סגולה מסוגלים להתעלות ולהתגבר. הדבר בולט יותר בצורת החיים הקיבוציים, מכיוון שכמעט בכל השטחים נפגשים האבות והבנים.

החל מהרגע, שאתם מתקבלים כחברים, כל אחד יעמוד במשך הזמן בפני הביקורת של החברה ולא יוכל להסתתר מאחורי שם של גוף זה או אחר. אז לא חשוב אם תשתייך לשכבה זו או אחרת, ההערכה תהיה לפי מעשיך היום יומיים.

ברכתי אליכם אם כן: גמא כל אחד את מקומו בחיים ובאותה החברה בה הוא חי ויצליח להשלים את "האמת" שלו.

ונשאר לי רק לאחל לכם מזל טוב.

דניאל. 15-31
15

ח ו ט ו

העלמז הפרץ pen בע"ל
בעת מחתנו - איחולנו לפ
העק בעינה pen

ח ז ק ו א מ ק ו

החטיבה הצעירה.

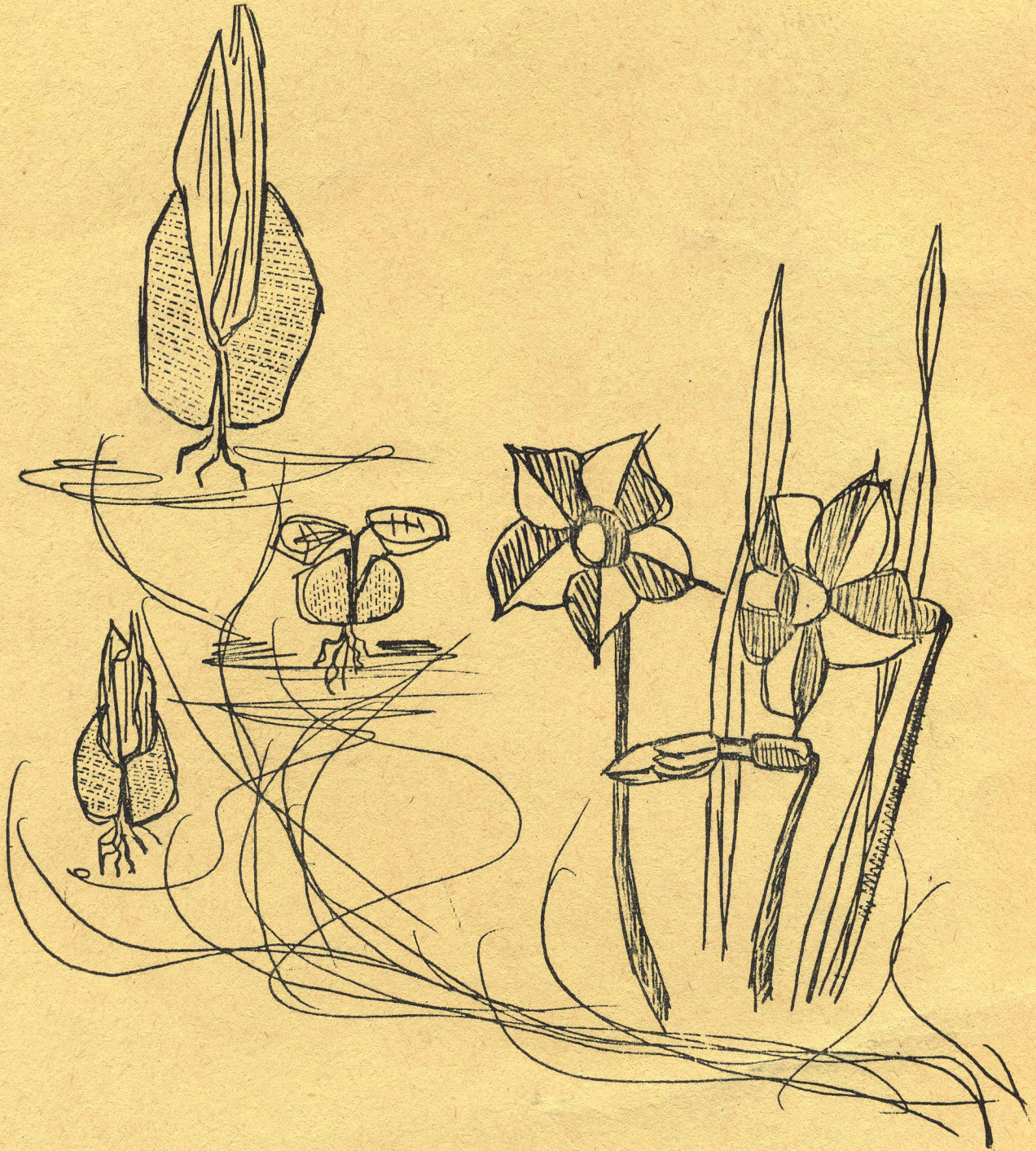

ביתנו

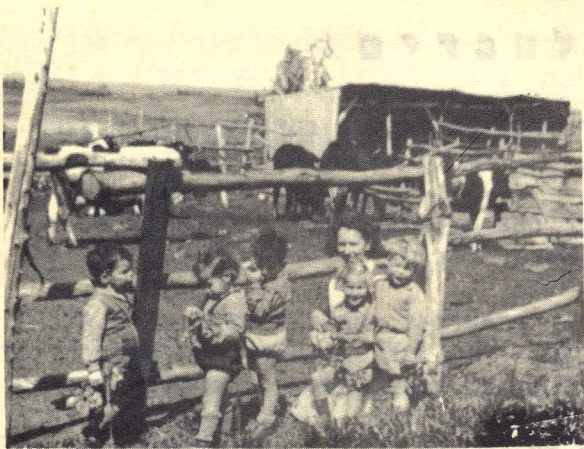
6 במרץ 1964

העורך חס' 48

כ"ב אדר תשכ"ד

עם קבלת נבטים ונרקיס כחברים

החני "נרקיס"

לחברות פולאה

חברי נבטים ונרקיס שסיימו את שרותם הצבאי הם ראשית ויסוד לדור השני לקבוצנו.

הצטרפותם לקבוצ וקבלתם לחברות הוא מאורע מרכזי בחיוננו, הוא ציון דרך בבנין חברתנו הקבוצית. מעתה יצעדו שכם אל שכם זה בצד זה אבות ובנים, מדריכים וחניכים. השילוב ביניהם, שילוב הנסיון ולהט הנעורים הוא אשר יצמיח פרי הילולים.

אך עלינו לדעת. הצטרפות הדור השני לקבוצנו מחייב אותנו ומטיל עלינו תפקיד נוסף, תפקיד קליטת החברים הצעירים בעבודה, בחברה ובנשיאה בעול הקבוצי. קליטתם הוא האתגר, הוא המבחן לקבוצ כולו.

נלך לקראתם, נושיט ידנו לעזרה למען לעזור להם להגיע עד מהרה לחברות מלאה.

מ.ש.
ד"ר שמואל

לנשים שהיו לחברות

כאחד מהקהל, אשר חזה את שמחת הבן הראשון, שנולד לנו בקיבוץ, הריני מצרף את ברכתי לרגל חגנו הגדול - שילוב הדורות.

אך שלשום עדיין שברתם רעפים אין ספור בגגות, אתמול כבר חיילי צ.ה.ל. ומפקדיו וכיום עומדים על סף השתלבות מלאה כחברי קיבוץ.

אין זה סוד, כי לא קלה היתה זרך בנינו הראשונים, אך כפי שדור צעיר אינו אוהב לשמוע, איך זה היה כשעדיין לא היה כביש - הלך לעולמו גם הדיקט ושיטת הלימוד: לא רוצה - לא צריך גם שבקה חיים. בדרג זה על כל פנים, המסיים את שלבי החיבור זכות גדולה היא לדעת ראשונותכם. דווקא משום שאנו הקיבוץ ככלל מחוסרי נסיון בשטח זה, בידכם לעזור, לכון ובמשותף למצוא את הדרכים לשילוב אמת, לגיבוש מסגרת איתנה של חטיבה צעירה, שבחיייה התוססים תקריץ בכל השטחים על חיי הקיבוץ. ברכתי ואחולי לכם לקראת הבאות: כי תצליחו לשמור על מסגרתכם הנפרדת ככל האפשר, כי האחד עם חברת נבטים יעמיק שורשים. מסגרתכם זו תשמור אותכם מלהקלע לחיי שיגרה והיא שתיתן תוכן לחיים.

ברכה נוספת לחברי נבטים שהספיקו כבר לתפוס מקומם בחיי הקיבוץ שבמסגרת הח"ץ יעלמו המחיצות בין בנים בקלטים לבין בני הקיבוץ.

ולבסוף ברכה לכולנו, על אשר זכינו להגיע למעמד זה וכי הדוגמה האיטית של חברים מספר בני"ר תהפך ציון דרך של מאמצי קליטה לחיי העבודה העצמית, שזה הוא הבסיס לחיי חברה ותרבות תקינים.

שניו
))

אנשים חברים

אנשים חברים

בואו חשבו - חשבו - בראשית.

ילדי אה קטנים

עלעלנו בדפי ההיסטוריה, הרי הם דפיו המצהיבים של עלון הקיבוץ "ביתנו".
עקבנו אחר חינוך הילדים הקטנים שמתקבלים היום כחברי קיבוץ, הם הנרקיסים.

מטפלת כותבת בעלון מ-13.12.46 על בעיותיה: הילדים הצטינו בחוסר משמעת,
לא היו מוכנים למלא כל דרישה שדרשתי מהם: אוכל, רחיצה, טיול, שינה, הלבשה
ומשום שחשבתי כי זה מתוך חוסר אהבה, היותי צריכה להתנהג אתם בסבלנות, בחיבה
ובוותרבות. לקחת ילד לאכול, לישון או לרחוץ בכוח, זאת הרי ברוטאליות אשר תגרום
לשנאה. על הדו-קרב בין המטפלת והפעוטים היא רושמת: "הם היו עקביים ונשארו בחוץ,
לא התרחצו, לא ישנו, כי לא העזתי לדרוש מהם בתוקף שישנו. נוצר יחס הפוך, הם
היו השולטים ואני החלשה".

הסיבות לקשייה: דבר אחד היה נחוץ לילדים האלה: טיפול אינדיבידואלי מובהק.
להגיב אצל כל ילד בצורה שונה. מובן שזה דורש מהמטפלת ידיעות רבות ונסיון וריכוז
מכסימלי - "מתח גבוה" של העצבים. "ידיעות ונסיון לא היו לי, אבל היו לי עצבים.
עכשיו יש לי נסיון אבל עצבים אין לי כבר" - היא כותבת.

וממשיכה היא לכתוב על בעיותיה: "נתנו לי 5 קטנים ואמרו: - הם מסכנים,
חסרי אהבה וחיבה, הרי להם מטפלת אוהבת ומיטיבה בבדידותם. האמנתי. לקחתי על
עצמי להיות אוהבת ומחבבת. המלאכה לא היתה קלה. חמשת העצובים ניסו להשתלט עלי
ועל כל הסביבה".

מה למדה היא מכל אלה? אין משיגים את אהבת הילדים על-ידי וותרנות, אלא אם
מובילים אותם ביד חזקה, מראים להם את הדרך הנכונה, מכבידים אותם למסגרת מסוימת
ואומרים להם: כך טוב וכך רע. המטפלת חייבת להיות עקבית עד הסוף ואסור לה לגלות
את חולשתה.

גם בעת ההיא אהבו לצטט את הילדים. "בביתנו" מה-1.47 במדור מפי הסף אנו
קוראים: יוסף ש. מעשן סיגריה, נגשת אליו נוגה. נוגה: "נבון סיס לך משקפיים והעסן
לא יכנס לעיניך?"

גם מזה צחקו אז.

במקרה אחר אדם פוגש באיצו ומתפתחת שיחה כדלקמן:

אדם: "אני אוהב מאד תרנגולים!"

איצו: "טוב, בוא ללול ותעשה להם. טובה".

אדם: "לא. אני אוהב לאכול אותם, כאשר יהיה לך אחד גדול תתן למטבח שלנו."

גם אז היו בעיות חינוך, אם כי טובות. גם בעת ההיא צחקו הורים וילדים.
כאז כן עתה, עולם כמנהגו נוהג.

ע. מדפדף.

אי"ו 15 אג"ה ...

מהיום חברי קיבוץ אנו, מה עשינו עד הגיענו הלום?

הינו בטיפולם של 12 מטפלות,

למדנו מפר 22 מורים

שתינו 52.000 ליטר חלב,

אכלנו 51,6 שון לחם,

32,3 שון תפוחי אדמה

קראנו 7000 ספרים מלבד ספרי לימוד

אמרנו 25,500 פעם "חזק ואמץ!"

נקראו 32 ילדים בשמם בתוספת "נרקיס"

המתקנו לבנו ב- 626 חבילות בצבא.

לד"ר חיים

אני מדפדת ביומני מלפני 21 שנה ואני רואה לפני ייצור חמוד ונורוד, בעל עיני תכלת ענקיות וחייכניות ולידו פעוט כהה, עם עיני פחם שחורות ובווערות, יפהפיה שחומה בעלת עינים חומות ומשתוממות, - וכך הלאה, כל החבורה הנחמדה של ילדינו הראשונים מופיעה לבגד עיני. יומן ישן זה מעיד על התלהבות של אם צעירה, שרגשותיה עברו על גדותיהם בזכח המאורע החשוב ביותר בחייה, פשוט היותה אם.

יש דמיון מה בין ההתרגשות ההיא וההרגשה החגיגית של הימים האלה, עת הגיעו בנינו הראשונים לבגרות ולהתחלת חברותם בקבוץ. אינני דורשת כמובן, שכל אחד יהיה שותף לרגשות אלה, אך בטוחני, כי זהו מאורע חשוב ומכריע לא בלבד לכמה זוגות הורים, אלא לכל הקבוץ כולו ואני מקווה, שנוכל לעמוד בו כראוי, - גם למען אלה שיבואו אחריהם.

21 שנים - במבט אחורה עברו מהר, - מלבד השנתיים וחצי האחרונות, אשר התארכו קצת מחמת ימים ולילות חודה. לא היו אלה תמיד שנים קלות ויפות, לא לילדינו, לא לקבוצנו, לא לעמנו ואף לא לעולם כולו. שנת 1943, שנת לידתם של הבנים הראשונים היתה עקובת דם באירופה, בצפון אפריקה, ימי צנע וסכנות איומות בארץ. הילדים הרכים אמנם לא הרגישו בזה, אך הוריהם עברו זמנים לא קלים. הילדים סבלו יותר מחוסר הבטחה שלנו בחינוך ומהשיטות, שנראות לנו כיום מוזרות ומגוחכות. המחנכות של היום נזכרות בחיוך על שפתן במקלחת הקרה, בדיקטים, בלולים המשותפים והאמהות המזדקנות רואות בשימחה את האמהות הצעירות של היום, שנהנות מילדיהם הנאה מלאה ונזכרות בזמנים ההם, כאשר התגנבו לשניות ספורות, כדי להציץ על התינוק חוץ מהזמן הקצוב של ההנקה ואם אחת מהן העיזה לבשק את הפעוט, סבלה מייסורי מצפון כמה ימים. אינני מבינה גדולה בפסיכולוגיה, אך יש להניח שלכל התנאים האלה יש השפעה מסויימת על האופי ולפעמים יש לקחת זאת בחשבון.

הגיל הרך עבר על הקבוצה לא בתנאים אידיאליים ביותר. תקופת כיתות היסוד היתה יפה יותר, כי בדרך כלל כל התנאים היו יותר טובים - להוציא את זמן מלחמת השיחרור. עם עלייתנו להתישבות הילדים השתלבו בנוף והוסיפו לו נוי לא רק בהופעתם, אלא גם באופן מעשי, בשתילת עצים סביב ביתם ובשיפורים שונים, בטרם עבד שפר במשק. לגיל הנעורים שלהם במוסד היה ענף דומה לאלה שמתחנכים עם עכשיו, עם משבר רציני של הפסקת הלימודים בכיתות הגבוהות - ובצבא - שם כבר היו "ככל הגויים" ושם לא עמדו להם שום זכויות ראשונים וגם לא צרות של ראשונים.

עם הגיעם הביתה אני רואה סימנים רבים מעודדים. כניסתם לעבודה ויחסם הרציני והתמסרותם מבטיחים שבשטח זה לא יהיו שום בעיות. אני מאחלת להם ולנו שייקלטו יפה ויזרימו דם חדש ומרץ נעורים בכל שטחי חיינו.

שרה ד.
"ל"ס"

לד"ר חיים

הזמן חלף, השנים עברו ואנחנו הגענו עד הלום. כן זה היה לפני תשע שנים כאשר התחלנו את חיינו במשק.

במרץ 1955 הגיעו ראשוני הנוער החמישי, ילדים וילדות, שרחוקים מאבא'לה ואמא'לה, באו להתחנך ולהשתרש בקיבוץ.

בשנה הראשונה היינו קומץ של ילדים, אשר בסינו להוות שלד ראשון לחברת נוער. במשך הזמן המסגרת התרחבה, ובוספו עוד נערים ונערות. ובתחילת שנת 1956, נכנסו למסגרת של חברת נוער. זאת היתה התקופה הראשונה למעשה. מכאן ואילך החברה קבלה צביון חדש של חיים תקינים, פחות או יותר ולמה אני אומר זאת?

גם אנחנו בסגנון את חיינו על שלשה עקרונות ועליהם שמנו את הדגש: ראשית הלימודים, שנית העבודה ושלישית חיי חברה.

בשני דברים הייתי אומר, שהצלחנו לעמוד בלימודים ועבודה, אבל חיי
חברה? זה היה רחוק מאתנו. וזה נבע מכמה סיבות: והעיקרית ביניהן היא,
חוסר היציבות במספר החברים. זה התבטא בכך, שכל יום שני עזבנו אותנו נערים
למען לפנות מקום לאחרים. ומזה פשוט לא היה מנוס. בקיצור זה היה כמחנה מעבר
באותה עת.

זאת היתה תקופה די ארוכה כאמור. מ-1956 עד שנת 1960.

סיבה שניה לכך, שמבחינה חברתית, לא הצלחנו לעמוד היא: הקשר הרופף,
שהיה בינינו לבין הקיבוץ. ולא אטעה אם אומר גם הרגשת הקיפוח שהיתה בחלת
רבים מאתנו בהשוותנו את היחס אלינו ואל בני המשק בכלל ולבני נרקיס בפרט.

כל הסיבות שאותן מיניתי קודם לכך גרמו לתסבוכת מסוימת. הגרעין לא הגיע
לגיבוש, אין לדבר על עצמאיות. המדריכים מצידם תפסו את היוזמה בידיים והם היו
הכל יכול. הם היו לנו מעין שופטים, מחוקקים ומוציאים לפועל. בקיצור המנצחים
על המלאכה.

ב-1960 בא המפנה הרציני בחברת נבטים. ראשית כל זאת היתה השנה האחרונה
לחינוכינו בטרם התגייסו לנו. זאת היתה שנה מענינת וטובה, ביחד עם זה סוערת
למדי. זה התחיל בכך שקבלנו השלמה מקיבוץ שומרת. נזום דם חדש בגרעין.
החלה התעוררות בחיי החברה. הגרעין התחיל להתגבש ולשנס מותניים לקראת העתיד.
כאן באה גם היציבות במספר. פשוט קבענו חוק אין יוצא ואין בא. החלטה זו אפשרה
לנו לפעול ביתר מרץ.

וכרגיל החלה להתעורר גם השאלה של השלמת הקיבוץ עם התגייסותנו לנח"ל.

הווכחים היו סוערים. שיחות הגרעין מיום ליום הלכו והתרבו. כאשר במרכז
כל הדיונים האלה עומד הרעיון של הליכה והשלמה לקיבוץ צעיר. בקיצור החלה לפעום
רוח החלוציות בקרב החברה ובעיקר האידיאל של כל אחד ואחד.

הווכחים נמשכו והיו נמשכים, לולא הצבא לא היה מניח עלינו את ידו.

וכאמור התגייסנו לנח"ל והלכנו כשנה להכשרה במסגרת הצבא לקיבוץ גבולות.

גם כאן הגרעין המשיך להתגבש ולצעוד קדימה. זאת במידה שמסגרת הצבא
אפשרה לנו. באה גם תקופה של התפצלות הגרעין. כאשר הבנות חזרו להעוגן
לשל"ת והבנים הלכו לאימון המתקדם. זאת היתה תקופה בערך של חצי שנה. לאחר
מכן גם הבנים חזרו וניסינו ביחד לגמור את השל"ת המאוחר עד לשחרורינו.
בתקופה זו חזרנו את מסגרת הגרעין והחילונו לפעול במשק.

תקופת השל"ת נגמרה והשתחררנו ועם בואם של בני נרקיס פרקנו פחות או
יותר את מסגרת הגרעין כאשר ביחד עם נרקיס הרחבנו את המסגרת והנחנו יסוד ראשון
לחטיבה הצעירה בקיבוץ.

עד לכאן הכל כבר מאחורינו. הילדות, שנות החינוך וגם הצבא. וכעת נשאר
לנו לצפות לקבלת החברות בקיבוץ, שזהו המפנה החדש והרציני.

ועם היותנו לחברים במשק אנחנו פותחים בדף חדש בחיינו, בתקווה שנוכל
להשתרש בתוך המשק - לתקוע יתד ולהרגיש את הבית הקבוע. ולא נשאר לנו רק
לאחל לעצמנו להצליח במפעל המשותף עם בני המשק:

הקמת חטיבה צעירה, חזקה ויציבה העומדת במבחן היום האפור.

שמואל
2
1960

עם התקבלתנו כחברים - היום בראשית.

עם התקבלתנו כחברים - היום בראשית.

נבטי

23.8.46

הדרה לוי

לאחר שנים רבות הנני עובדת טוב עם נרקיס. אז הנרקיסים ילדים ואני המטפלת, ועכשיו שני הצדדים נפגשים בעבודה היום יומית. נסגר המעגל. הילדים מאתמול, נהפכו לשותפים מלאים, לבי מתמלא שמחה.

בדמה לי, שזה היה כאילו אתמול, אני רואה אותם לפני, ילדים קטנים, רעשנים מחורסי משמעת, פעילים ביניהם, ובכל שטחי חייהם. לומדים את ראשית חובותיהם בחיים, בלימודים, בעבודה, בחיי חברה, ביחסים שבין ילד לילד. לומדים משחקים משותפים, לומדים להפסיד במשחקים. זכור לי איך שהם למדו להתבונן בטבע, להכיר צמחים, עצים ובעלי חיים.

הספורט האהוב על כמה ילדים היה תפיסת נחשים, ראשנים וטיפול בהם, כל עוד התפתחו וגדלו לצפופים.

כשהוקם משק הילדים, הוא נהפך למרכז חייהם. באיזו אהבה טפלו בתרנגולות ובדוגרות. כשהתבקעו הביצים ויצאו כמה אפרוחים, האושר היה מלא. לאפרוחים הוקצב מקום מגורים נכבד, "בכיתה" ואילו הייתי מעיזה להתנגד...

ומי לא זוכר את בובי ואת ריקה? את המעדנים הטובים ביותר חילקו קודם להם. לא פעם הוזמנו ללון במטתו של אחד הילדים. כשהופיע פזיז במשק הילדים, לשמחה לא היה גבול. ממש תור ארוך היה מי ירתום את פזיז ויעשה סבוב איתה. (אמנם רק מעטים ידעו להשתלט עליו).

כל זה כבר מאחורינו. הילדים עברו את כל שלב ההתפתחות של חינוך קיבוצי. מכיתות יסוד למוסד, מהמוסד לצבא, וחזרה אל ביתם, והנם עומדים לפנינו להתקבל כחברים שוי זכויות וחובות.

יש שכר לעמל של שנים, ושמחה. אני עם כל אלה שידם בחינוך ילדים אלה.

בכניסתם של חברי נרקיס, ראשוני בנינו לחברות, תהי דרכם ברוכה, בחיי אושר ושלוש נביתנו המשותף.

אסתר ורדי.

מיומנותיה של נרקיס

- 3.1.43 צלצול ראשון ^{ק"ל}
- 29.1.43 עוד צלצול ^{ס"ח}
- 11.4.43 הלול הראשון מלא
- 15.5.43 3,725 קילו ^{מ"א}
- 25.7.43 זה עדיין בגדר אטרקציה
הלול השני מלא. שיחת הקבוץ אישרה השקעה חד פעמית לקניית 14 מ"ר דיקט למיטות ו-20 ק"ג קרח לצרכי רחיצת הינוקאים.
- 21.11.43 גם הלול השלישי ערוך ומוכן
- 1.2.44 אנחנו גדלים!
- 23.3.46 המטפלת הראשונה שלנו התפטרה מתפקידה!
היום רצינו לעשות למטפלת הפתעה. הכנו לבדנו את ארוחת-הבוקר. שלאנו את הספלים והצלחות בלבלוך... 4.46
- 7.46 קבלנו תרמילים חדשים. תקופת "חולים פצועים" בעיצומה
- 23.8.46 עברנו לתקופת "גבורים החלוצים"

12.5.47

השתפנו בשיחת הקיבוץ - ביוזמתנו אנו. (פשוט התחלנו להרגיש את עצמנו כבר שותפים ואחראים להכרעות הקבוץ ולא יכולנו להרדס).

1.11.47

היום יזמנו גירס בגזר. עשינו טיול (בלי המטפלת כמובן) לשדה ורבורג והתחלנו לאסוף את היבול בארגזים, עד שלפתע הופיע במעלה הגבעה דמותו המפחידה (והאגדתית - עוד בימינו אנו) של הגזר - וגבורינו - החלוצים" פתחו במנוסה רבתי. ח ו י ה

7.49

הקבוץ עולה להתיישבות בעמק חפר, ואנחנו עדיין בנכר. עלינו על ה"מוריס" בכפר סבא וירדנו בהעוֹגֵן (איפה העוֹגֵן איפה... שלוש צריפים וחנית למים - על גבעת חול בלב עמק חפר) ו...הופ! - קפצנו ישר לכתה א'.

9.49

אבא אמא ילד שלום

נושא העפיון

11.49

12.50

1 + 2 = 1 2

5.55

9.55

יותר אני לא זוכר במדויק משנים אלה, רק במעורפל: תרנגול שנורא פחדתי ממנו, שלג, בובי (תמיד היה רוטן זה) ריקה, בלדור, ויעקב פואה...

חזק ואמץ !!!

ילדינו גדלים. עוברים את הכביש ויוצאים לעולם הרחב... ומגיעים אל המוסד (לא לקשי-חבור, על אף הדימוי).

1.11.57

נו, אין ברירה, מתחילים ללמוד קצת, אבל בדרך כלל לא שכחנו שאסור להתאמץ יותר מדי...

השכמה... 6.30

מוציאים את היד הראשונה מתחת לשמיכה 6.55

יד שניה. 6.57

מבט לשעון ולשכנים. 6.58

לובשים את הבגדים על הפיג'מה (נחליף אחרי האוכל) ונכנסים תוך כדי ריצה - במדרגות לתוך בעלי הבית. 6.59

מינה. 7.00

ארוחת בוקר 7.45

בומי 8.15

אלק 9.00

ולשעורי בית: 9.45 סטנגה-מרפסת צ'ריקובר, לוי, ברטה חזן, קלעי, צ'דיקובר -

קלעי, לוי... ומכל הסלט הזה אני זוכר רק 10.15 מוזיקה

שאנחנו - החורים שמעל למדרגות - נצחנו בכדורסל 11.00 זכריה.

את החורים התחוננים. אחרי זה ירדנו לשיחת 11.45 מעבדה.

קבוצה והוחלט שצריך להתייחס יותר ברצינות

ללמודים, וכולם הבטיחו לשבות את היחס...

אח"כ הלכתי לנגן קצת.
(במחסן תערובות של המשק - חדר המורים היה
כבר תפוס).

זהו בערך. ככה נגמר יומי הממוצע של מוסדניק (חוץ מזה שסדר השעורים לא-כל
כך משקף, כי לשעור שלפני ארוחת הבוקר ממילא לא קמים בדרך כלל, ולמוזיקה -
מי שלא מתחשק לו ממילא לא יורד, ועוד שני מורים חולים... זה כבר יותר קרוב
לממוצע.

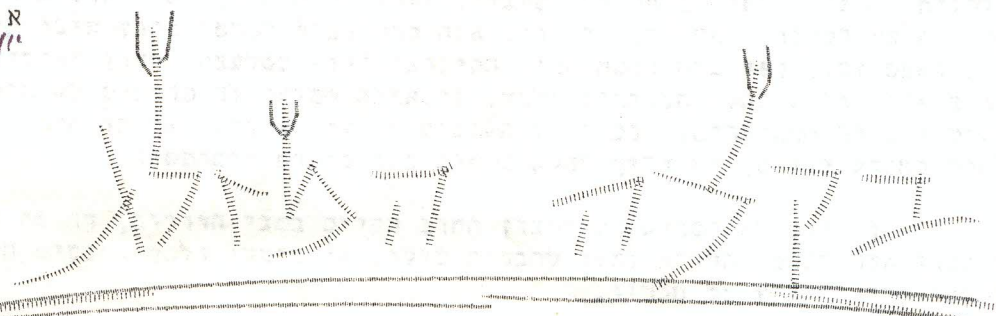
טוב, אז אם כבר הגענו לממוצעים, נעיף קצת מבט אחורה. מבט כזה רופף ומשומשם,
וניזכר בכל השברים והחזקות והמשואות והמעלות, הנביאים והקרנזולים וה"וילכים"
והו"יבואום", האנזימים והדיקלופים והאיקסים והעקומות, והדיפרנציאלים והאינטגרלים...
ועוד נוציא מהשק (מה שאספנו בדרך!) 3 עניבות, 3 סמלים (כל אחד יותר יפה מקדמו)
שלושה שלה"בים, 18 סיומי-שלישים, ששה טיולים, שלושה מחנור עבודה, סמינר גבעת-
חביבה, והברורים לסמלי-הבוגרים, וברוך... השם, הגענו! - לצבא...

7-8.61

והחבילה נתפזרה. מי לבח"ל, מי לגולני ומי לצנחנים.
שבתיים וחצי "נקרענו" על הגבעות ותפשונו "שלדות", ושתינו ריבות - ואמרנו:
תנו עוד!!! - ללא הועיל, - (אמרנו לנו) - התבטלתם מספיק, לכו כבר הביתה.

אז באנו הביתה.

א ד מ
י נ ג י ס

עם השתחררותם של חיילינו מצה"ל מהדהד בחלל עולמנו המושג של קליטת
הצעירים, ונראה לי שהמושג, "קליטה" אינו המוצלח ביותר במקרה זה, ואינו הולם
את המצב. באזר מושג זה פרושו הוא שחברה או גוף מקבלים לתוכם את מן דהוא,
"מעכלים" אותו והוא, הזר החדש ימסתגל לסביבה לחברה החדשה, עד כי לא נודע כי
בא אל קרבם. ולא זה המצב אצלנו. בנינו וחניכנו אינם פנים חדשות עברנו
ולא בהסתגלותם מדובר, אלא בשילובם. ובמעשה השילוב משתפלים שני הגורמים
הקבוץ והצעירים.

ומה מביא הגורם הצעיר באמתחתו לשילוב הדורות? הצעירים עצמם עדיין
מהססים מגששים ומחוץ לכמה לאוים ודברי בקרת (לפעמים לא שקולה ואף מופרזת)
אין בידם דבר מגובש, אך היא תתגבש במשך הזמן. ולא מההכרח הוא שדעתם תהיה
זוהה או תואמת את הדעות והלכי הרוח המקובלים, אך ללא צל של ספק, היא תקבע לא
במעט ע"י טוב היחסים שירקמו בין הדורות והשכבות השונים. ובענין זה הנסיון
הוא קצר, ורק בשנים האחרונות נעשים הצעדים הדרושים למציאת דפוסים ארגוניים
להשתלבות הדור הצעיר בקבוץ.

כי אותה ההנחה התמימה על מעבר חלק מהמוסד והצבא לחיי קבוץ לא רק
שנתבדתה אלא גרמה נזק רב באכזבה שבא בעקבותיה.

כי ביסודה מה היא אמרה? זה מזמן הננו מצפים לבאם, והן הם גדלו
והתחנכו בקיבוץ ולכן הם ישתלבו באופן טבעי, ואורגני בחיינו ללא חכוכים
ותקלות. ועוד, עד היותם נערים ונערות גילינו הבנה רבה וסלחנו לרב, אך מעכשיו
והלאה מהיום למחר עליהם להיות רצינים אחראיים. עליהם לגלות אחריות כלפי המצב בקבוץ
ובהתאם לכך לנהוג. הנחות נכונות, וביסודן הן אף קיימות, אך מימושן אינו
תהליך חלק. כיצד להשתלב? כיצד להטות שכמם בנשיאה בעול? תהיה זו התימרות שוא
לתת תשובה חד משמעית אך אצביע על כמה נקודות.